

ÅRSRAPPORT 2005

PROJEKT
udenfor

Tigger, Prag. Foto: Hans Sørensen

Fonden projekt UDENFOR
Ravnsborggade 2, 3. sal
2200 København N

Tlf: +45 33 16 35 45
Fax: +45 33 16 35 40

projekt@udenfor.dk
www.udenfor.dk

Indhold

1. Indledning v. bestyrelsesformand Preben Brandt	side 3
2. Fonden projekt UDENFOR.....	side 7
2.1 Posefolket	side 10
2.2 Den Mobile Café	side 14
2.3 KOM FORBI i Nakskov.....	side 18
2.4 Forskning	side 21
2.5 Internationalt arbejde.....	side 22
2.6 Formidling og publikationer.....	side 24
3. Hvad sker der omkring os	side 26
4. Planer for 2006	side 29
5. Bestyrelse og medarbejdere	side 32
6. Modtaget støtte.....	side 33
7. Resultatopgørelse og balance	side 34
8. English summary.....	side 35

1. Indledning v. bestyrelsesformand Preben Brandt

I løbet af 2005 har projekt UDENFOR gennemgået en større forandring i den organisatoriske struktur. Siden etableringen i 1997 har den daglige leder været grundlæggeren Preben Brandt. Han er fra oktober 2005 blevet arbejdende bestyrelsesformand og den daglige ledelse varetages derfor nu af en sekretariatschef.

2005 var projektets 9. år og det 4. og sidste år i en periode med en sats-puljebevilling, som sikrede grundlaget for vore aktiviteter.

I midten af 2005 forelå en vedtaget plan for projektets arbejde i årene 2006 til og med 2009. Vi har med vores erfaring fra gadeplansarbejdet og de informationer vi indhøster ved vores internationale arbejde ingen grund til at håbe på, at den særlige form for udstødelse, der medfører hjemløshed og et liv på gaden vil aftage i de kommende år. Derfor har det også været en væsentlig opgave at sikre den fortsatte finansiering af projektet. 2005 kunne heldigvis afsluttes med, at vi fik en fornyet bevilling fra sats-puljen, igen for 4 år, altså til og med 2009.

Det fremgår af beskrivelserne i denne årsrapport om de enkelte aktiviteter i projekt UDENFOR, at der udover de personrettede indsatser i det socialpsykiatriske gadeplansarbejde og i den mobile café, begge i København og i sygeplejeprojektet i Nakskov har været lagt megen vægt på foredrags- og undervisningsaktiviteter såvel i Danmark som i udlandet. Desuden har vi også i 2005 været involveret i et tværeuropæisk vidensformidlingsprojekt.

I praksis har vi således fortsat arbejdet med at møde den hjemløse, hvor han eller hun er og at undervise i de metoder, vi bruger i vores arbejde. Men samtidig har vi i vores formidling af viden også været optaget af og har beskæftiget os med konflikten – såvel den som ses direkte i det aktuelle samfund og den som er på vej til at opstå - mellem den massivt udstødte og de institutionelle tilbud, der er til rådighed i samfundet.

Har vi gjort det godt nok? Det har vi forsøgt at få svar på ved at få foretaget en evaluering af projekt UDENFOR.

I denne evaluering siges der både noget om vores formidlingsindsats og vores gadeplansarbejde.

Om det første, at ”projekt UDENFOR har potentiale – gennem det praktiske arbejde og den praktiske forskning – til også at bidrage teoretisk til det sociale felt.” Men også, at: ”Det vurderes fra både bestyrelsesmedlemmer og eksterne interessenter, at formidlingen generelt er god, men at der bør udvikles en mere præcis målsætning for formidling i forhold til forskellige målgrupper for formidling. En særlig indsats kan i fremtiden sigte mod opsamling af erfaringer om og teoretisk udvikling af den metodiske tilgang som projekt UDENFOR har udviklet.”

Der peges i den sammenhæng på, at: ”Projekt UDENFOR har ikke en egentlig skriftserie, som mange institutter har en ’working paper’ serie, og på UDENFORs hjemmeside kan det være vanskeligt at danne sig et præcist overblik over projektets publikationer. For publikationslisten er langt mere imponerende end det umiddelbart fremgår. Herunder en artikel i et internationalt tidsskrift. I årsrapporterne er der fra og med 2002 indgået (delvise) publikationslister. Publiceringsaspektet bør styrkes sammen med en øget fokusering på forskning. Der er en højere grad af publicering på engelsk. Afrapportering af Den Mobile Café og ovennævnte dvd-film findes begge på engelsk.”

Om gadeplansarbejdet, at ”Fra de fleste eksterne interessenter fremhæves det af UDENFOR konstant skal være på vagt overfor at finde nye grupper, der falder udenfor. Og ikke kun at blive ved med at lave det, der aktuelt fungerer. Det oplagte for en dagsordensætter er at skifte fokus. Det er til gengæld vanskeligt at stoppe projekter og lade folk i stikken.”

Vi har i 2005 foretaget en grundig vurdering af, om vore aktiviteter bliver unødigt hængende i det samme. Og har konstateret, at ingen andre aktiviteter i København målrettet har tilbud og kontakt til den gruppe af personer, der lever på gaden med baggrund i en alvorlig psykisk lidelse, ligesom ingen andre har målrettet tilbud om gratis mad kombineret med social kontakt ude på gaden.

Derimod har vi kunnet konstatere, at nu et par år efter, at vi afsluttede ”Sygepleje på Hjul” endelig ser ud til, at der bliver etableret et udgående sundhedsprojekt i København.

Vi har fortsat praktikanter tilknyttet og har i 2005 udvidet omfanget en smule. Derudover har vi udbygget vores formidlingsindsats med tilbud om ”skriveplads” til studerende, der skriver speciale om forhold, der drejer sig om udstødelse, således at de kan bruge praksismiljøet som inspirationskilde og indgå i den vedvarende dialog, som vi finder vigtig.

Vi har også i 2005 haft tilknyttet omkring 30 frivillige, som udgør bemanningen i Den Mobile Café. Mange har været med fra begyndelsen og langt de fleste er aktive i lange perioder. De frivillige udgør den direkte kontakt med brugerne af den mobile café og har skabt mange kontakter, som har været begyndelsen til forandringer for nogle af dem, der ellers har været opfattet i systemerne som uden for en hver udviklingsmulighed.

Vi beskrev i sidste årsrapport under ”Visioner og virkeligheden, planer for 2005” forskellige områder, som vi mente, vi måtte have særlig opmærksomhed på.

Det var for det første, at der manglede bredde, hvad angik professionssammensætningen i vores gadeplansarbejde. Det har ikke været muligt at skaffe økonomisk grundlag for yderligere ansættelser, men vi har så fundet løsninger ved at sikre gode kontakter og samarbejdsaftaler med offentlige aktiviteter enten generelt eller i forhold til enkeltsager. Dernæst gjorde vi os overvejelser om at samle projekterne, men med den ledelsesmæssige strukturændring, hvor vi nu står stærkere med en administrativ leder og en faglig konsulent, har vi besluttet at, fortsætte med vores hidtidige underopdeling af projekter.

Vi skrev, at vi ville være mere opmærksomme på andre forhold end de direkte social- og sundhedsmæssige hos den enkelte. På baggrund af et filmsamarbejde med et produktionsselskab har vi dels udgivet en bog om bykultur og arrangeret 2 temadage om "Byen og de, der er anderledes" i samarbejde med dels Horsens - dels Københavns kommune og med deltagelse af en lang række fagpersoner. Derudover har vi afholdt en international temadag om opsøgende arbejde.

For at opsummere:

- Vi har haft kontakt med omkring 200 forskellige hjemløse, der lever på gaden og som overvejende kun har sporadisk og konfliktfyldt kontakt med de offentlige tilbud. Heraf de fleste i København. Kontakten har for en væsentlig del af disse været omfattende og langvarig og har ført til markante ændringer af personernes levekår.

- Derudover har vi ydet praktikmulighed til 2 pædagogpraktikanter, 10 sygeplejepraktikanter og undervisning i forbindelse med dette til ca. 80 studerende.
- Vi har leveret omkring 100 undervisningssessioner rundt omkring i landet og 10 i udlandet.
- Vi har afholdt 2 nationale og 2 internationale seminarer og deltaget i et internationalt projekt.
- Vi har udgivet to publikationer og været medudgiver af en DVD-film samt skrevet 8 artikler, som er publiceret i forskellige danske og udenlandske fagblade.

2. Fonden projekt UDENFOR

Som de fleste andre fondsfinansierede projekter lever projekt UDENFOR en usikker tilværelse.

Projekt UDENFORs politik er permanent at udføre basalt gadeplansarbejde (i projekt Posefolket og i Den Mobile Café) samt at være med til at oprette, udvikle og drive nyskabende underprojekter og, når projektperioden udløber, enten overdrage dem til andre relevante aktører eller afvikle under hensyntagen til både brugere og til at resultater og erfaringer skal kunne videreformidles.

Dette betyder selvfølgelig også, at vi i visse situationer står overfor en reel lukning af et underprojekt. Dette vælger vi at se som et af grundvilkårene i vores arbejde – men uanset resultaterne, skal der altid ske en formidling, så andre kan drage nytte af vores arbejde.

Vi valgte i 2005 at lade projekt UDENFOR evaluere. Vi valgte en uafhængig organisation, Institut for Ledelse, Politik og Filosofi på Copenhagen Business School, der ikke umiddelbart har relationer til hjemløseverdenen og som derfor må anses for neutral. Evalueringen skulle fortrinsvist opfylde følgende: Et eksternt formål, der skal vise, i hvilket omfang projekt UDENFOR har levet op til sine mål/formål og i hvilket omfang projekter og initiativer, som har været planlagt, er gennemført samt om der er sikret en afrapportering og endelig et internt formål, der kan danne grundlag for en videre udvikling af aktiviteterne i projekt UDENFOR i det nuværende eller et ændret regi.

Rapporten konkluderer bl.a.

....En anden fordel ved UDENFORs tilgang hænger sammen med ønsket om formidling, dokumentation og forskning. Dels skal de selv være 'udenfor' systemet og dels er projektkarakteren en betingelse for at skaffe ny viden. Både Socialministeriet og kommunen har brug for en organisation, der kan udfordre og danne baggrund for fornyelse.

og videre:

Det offentlige overtager mere eller mindre de opgaver som UDENFOR har igangsat, f.eks. Sygepleje på Hjul. Nogle vil mene, at kommunen sagtens kunne lære mere af UDENFOR. Ekspertisen ville være god at have i kommunen, men

UDENFORs tilgang giver andre muligheder. ”Nogle der kigger udefra ind på os” lyder det fra kommunens gadeplansarbejde. Og det understreges at også det gælder den anden vej, ”at nogle kigger på UDENFOR”. I det hele taget kunne der være behov for et ’forum for feedback’. Et sådant forum skulle ideelt set indfange personale-, ledelses- og det politiske niveau.

Hvad angår formidling skriver rapporten:

Det vurderes fra både bestyrelsesmedlemmer og eksterne interessenter, at formidlingen generelt er god, men at der bør udvikles en mere præcis målsætning for formidling i forhold til forskellige målgrupper for formidling. En særlig indsats kan i fremtiden sigte mod opsamling af erfaringer om og teoretisk udvikling af den metodiske tilgang som projekt UDENFOR har udviklet.

Og om forskning:

Til at sikre, at forskningen kan være med til at styrke UDENFORs fælles identitet og profil, skal der sikres en sammenhæng mellem gadeplansarbejdet og forskning. Samtidig er det nødvendigt at sikre, at forskningen har en kritisk masse. Det vil bl.a. søges sikret gennem at tilknytte studerende samt sikre et samarbejde med andre forskningsmiljøer. Det giver en ny – og ekstra – organisatorisk og ledelsesmæssig udfordring at sikre en kontinuerlig, selvstændig og bæredygtig forskning.

Derudover har 2005 været præget af ændringer i organisationen. Fondens stifter Preben Brandt er gået fra at være projektleder til at være formand for bestyrelsen for fonden. I det daglige arbejde erstattes han af en sekretariatschef og en faglig konsulent. Også på personalesiden har der været ændringer i 2005; vores forskningsmedarbejder valgte nye udfordringer og vi står således overfor at skulle genbesætte denne stilling i løbet af 2006.

Det har været vigtigt for os, at evalueringen af projekt UDENFOR og at restruktureringen af organisationen var på plads, inden vi søgte om penge fra den statslige satspulje.

Ved udgangen af 2005 er der modtaget tilsagn fra partierne bag satspuljeforliget om en fremtidig sats-puljebevilling på knap 20. mil kr. fordelt over de næste fire år.

Strategien for det kommende år er at videreudvikle de eksisterende aktiviteter samtidig med, at vi vil realisere en række ad hoc projekter, hvoraf det første vil starte fra jan. 2006.

Projekt UDENFOR er ikke og skal ikke udelukkende være et lokalt tilbud til hjemløse.

Derfor påtager vi os ikke, at hjælpe alle de mennesker vi møder endsige løse *alle* de sociale problemer, vi møder på gaden. Vi handler i forhold til en lille, men yderst marginaliseret gruppe af hjemløse og søger fortsat at få det officielle system til at påtage sig ansvaret for dets borgere. Det er ikke altid lige let, men vi ser dog også eksempler på, at det går godt.

Det danske net af services til hjemløse er vidt forgrenet og ikke altid let at overskue – ikke engang for os, der arbejder i det til daglig. Indtil kommunalreformen træder i kraft leveres ydelserne til hjemløse leveres fra både stat, amter, kommuner og private organisationer eller NGO'er. (ofte som sælger af ydelser til kommunen) Staten er normalt ikke direkte involveret, men støtter adskillige private og offentlige ydelser via fonde og penge til aktiviteter for udsatte. Amterne er ansvarlige for midlertidige botilbud og for behandlingstilbud til alkohol- og stofmisbrugere. Amterne er også ansvarlige for det almene sundhedssystem. Kommunerne har ansvaret for de traditionelle sociale tilbud, dvs. tilbud om varende bolig, job, plejehjem, udgående arbejde, dagcentre, forebyggelse og for ældrepleje. Vi oplever ofte, at en hjemløs strander eller syltes et stykke tid, fordi man mellem systemerne ikke kan blive enige om, hvem der er ansvarlig for handling eller økonomisk ansvarlig!

Hen over sommeren 2005 fik København endnu en aktør på hjemløse-området: Københavns kommunes SundhedsTeam, som er resultatet af arbejdet i det kommunale forsøgsprojekt "Sundheds-projektet". Teamet vil naturligt indgå i den række af aktører som projekt UDENFOR samarbejder med.

Noget af det, der spiller en afgørende rolle for effektiv hjælp til hjemløse er forskellige instanser og parter evne til at samarbejde. I takt med, at hjemløsetilbuddene udvikles og mangfoldiggøres oplever vi, at det kræver større evne til samarbejde med de relevante

aktører. Hele tiden er vi dog bevidste om, at det moralske fokus holdes på ”sagen” eller rettere det menneske, vi har besluttet os for at hjælpe.

2.1 Posefolket

Gadeplansarbejderne i Posefolksprojektet prioriterer relations- og omsorgsarbejdet højt. Vi er professionelle, men indgår i relationerne med det enkelte menneske personligt. Dette betyder, at de relationer, vi indgår, bliver tætte og solidariske. Lige såvel som vi kommer til at betyde en stor del i det enkelte menneskes liv, da vi oftest er eneste omsorgsperson, kommer disse mennesker også til at betyde noget personligt for den enkelte medarbejder i projekt UDENFOR. Det bliver ofte relationer af stor menneskelig karakter, da disse bliver langsomt opbygget og varer ved i en kortere eller længere årrække.

Vores arbejde på gaden i København er udført af psykiater og socialpædagoger. Arbejdet foregår som udgående arbejde på forskellige tidspunkter af døgnet samt som opsøgende arbejde, hvor vi observerer og etablerer kontakt til psykisk syge hjemløse. Når der skal udføres et ordentligt gadeplansarbejde med denne gruppe mennesker kræver det dels, at man afdækker det enkelte menneskes døgnrytme, og dels at man som socialarbejder er synlig i gadebilledet. Posefolket kan defineres ved at de har en psykisk lidelse, at de er på gaden døgnet rundt, året rundt. Som oftest har de alle deres ejendele med sig – eller de opbevarer disse i bagagebokse. Denne gruppe mennesker er særligt sårbare i forhold til social kontakt og har ofte intet eller et skrøbeligt socialt netværk. De opsøger ikke selv hjælp og benytter ikke de omsorgssystemer, som findes i samfundet. Mange af dem, vi har kontakt til, har levet på gaden i en længere årrække.

Dokumentation:

I det forløbne år har der været fokus på dokumentation af vores socialfaglige arbejde. Dette har ført til indførelse af et nyt møde for gadeplansarbejderne. Ud over at være gensidigt orienterende på brugerniveau har mødet til formål at sikre kontinuerlig journalføring, drøftelse af bruger-relaterede emner, der evt. skal forelægges vores lægefaglige konsulent.

I 2005 har vi haft tættere kontakt til 40 brugere, 28 mænd og 12 kvinder. Disse mennesker møder vi i det indre København. Tallet har ligget rimeligt stabilt de seneste år og afspejler

formodentlig snarere, at dette antal er det vi formår end at det afspejler nogen udvikling til nogen side. Til gengæld skal vi sige, at også her er vi nødt til at erkende, at vi ikke kan løse alle problemer vedr. hjemløse i København.

Derudover observerer vi byen og de mennesker, der færdes og vi ser til stadighed personer, som vi endnu ikke kender og som vi må formode er hjemløse.

Rapport fra en aftenvagt - pædagogpraktikant L.G. og socialpædagog H.S.

Vejret er mildt og stille, der er stadig lidt sne tilbage hist og pist fra det voldsomme snevejr 2.

juledag. Mødte ind på Hovedbanegården, fordi mange af "vores brugere" krydser

Hovedbanegården en eller flere gange dagligt. Her var som sædvanlig mange travle mennesker, men ingen som jeg kender, heller ingen nye.

Gik igennem Rådhus Arkaden, sommetider sidder der nogen ved konditoriet. Men der var ingen i dag.

Forsatte over Rådhuspladsen og ned ad Strøget, var på Burger King på Vesterbrogade for at se efter Jørgen, han var der ikke, var på Burger King på hjørnet af Strøget for at se efter Anne-Mette, her sad Jane, forsatte ad Nytorv/Gammel Torv og ind i Vor Frue Kirke, hvor der ofte er hjemløse.

Videre ned ad Fiolstræde og ind på Hovedbiblioteket, heller ikke her var der nogen jeg kender.

Var på Nørreport, der var nogle få grønlandske personer og andre der tiggede, gik videre til Israels Plads, for at se efter Morten. Han er her stadig ikke. Forsatte ad Nørrebrogade til projekt UDENFOR.

Det er mildt i vejret og tæt på den 1. i måneden, måske derfor var der ingen "kendte".

Var på Hovedbanegården igen ved 18. tiden. Mødte Lise og ønskede Godt Nytår. Hun havde meget travlt, var på "duty", skulle rejse, og prins Gorm var i Sverige o.s.v.

Jeg tog turen igen i store træk. Men var bl.a. i Magasin de Nord's cafeteria, på Kongens Nytorv og gik mod Østerport og de kanter for at se efter Peter, som har haft sovested her omkring i årevis. Han var der ikke, og har tilsyneladende ikke været der siden først i december. (projekt UDENFOR beslutter senere at høre om Peters sagsbehandler i kommunen ved, hvor han er).

Igen til Østerport, tjekkede S-togsperronerne ud – Hans gik gennem Østre Anlæg for bl.a. at se efter Henrik, jeg tog til Nørreport. Her var ingen på fjerntogsperronen, men på S-togsperronerne helt nede bag toiletterne var der en hel flok grønlandere, med 3 små søde hundehvalpe. Grønlanderne var venlige, i godt humør – ønskede godt nytår – og "præsenterede" deres hunde for mig.

Gik igen til Israels Plads, måske var Morten "gået i seng på sin bæk nu", men stadig ingen Morten.

*Gik gennem Købmagergade, var på McDonalds på hjørnet af Strøget/Købmagergade, forsatte ned af Strøget mod Rådhuspladsen. Fik et opkald fra den **Mobile Café og de frivillige, Torben og Naja** – de var nervøse for Asger og hans kammerat. Torben og Naja havde ikke kunnet komme i kontakt med dem, da de ville give den mad på Rådhuspladsen. Det lovede vi at se nærmere på lidt senere på aftenen.*

*Vi forsatte til fastfood restauranterne, Jane sad (som sædvanlig) og sov på Burger King.
Ingen Anne-Mette!*

På Rådhuspladsen sad AO (AO er 49 og alkoholiker) med hans store brune hund og en grønlandsk ven. AO har vi på en anden aften vagt, lige før jul, hjulpet på Mændenes Hjem, hvor en sygeplejerske fik ham indlagt, og hunden placeret på et dyreinternat.

AO blødte fra anus, hans højre ben var opsvulmet og blå, han havde feber og måske havde han lungebetændelse.

AO fortalte at han var blevet udskrevet den 27. dec. han havde måske haft en blodprop i benet. Blødningerne fra hans anus, var ”bare” hæmorider. Vi talte lidt med AO, for at forhøre os om, hvordan han havde det og han evt. havde behov for yderligere hjælp. Det syntes ikke at være tilfældet denne aften.

Vi gik videre over Rådhuspladsen, her mødte vi Asger og hans ven, som lå og sov på fliserne. De var begge meget berusede. Asgers hænder var iskolde, og helt blå – og vi var i tvivl om, han trak vejret – men der VAR liv – i dem begge. I samme selskab, var en anden udenlandsk herre, som havde en skade på sin ene hånd – fyrværkeriskade fra nytårsaften – stor bule – og en stor vandblære, på meget snavset hånd. Tilbød ham at gå ned til Michael på Mændenes Hjem eller sygeplejerskerne fra Sundhedsteamet- i dagtimerne. Men manden, (som samler maaange flasker), ville helst selv opsøge Kofoeds Kælder for at få hjælp til skaden. Ringede tilbage til Torben og Naja med information. Forsatte til Burger King og endelig var Jørgen der. Han sad hvor han plejer, havde fået ny lys jakke, store nye, rene sokker i sine sandaler. Han så helt nyvasket ud, men var blevet lidt bleg og tynd. Men ellers o.k.

På Hovedbanegården mødte vi K, han sad foran en computer på Internet Caféen. Hans hilste på Simon og vi mødte ”manden med de blå fødder”.

Ingen vagter er ens, og ovenstående er bare ét eksempel på, hvordan en sådan aftenvagt kan forløbe.

Dette efterår har vi været særligt opmærksomme på, hvordan det har været muligt at trække på det officielle systems læger og sygeplejersker. Dels fordi vores egen struktur er ændret

således, at vores læge og psykiater ikke længere har opgaver på gaden, men alene virker som konsulent for gadeplansarbejderne, og dels fordi vi mener, at vi med vores vedvarende pres er med til at forme rammerne i det officielle system, således at dette gears til at klare de opgaver, der reelt foreligger. Især det at få læger og psykiatere på gaden vil vi fortsat arbejde for at udbygge i løbet af 2006.

I lang tid har projekt UDENFOR været stedet, man kunne henvende sig med svære og sære problemer relateret til hjemløse og ofte modtager vi opkald fra pårørende eller andre, som søger assistance.

Ved indgangen af 2005 begyndte vi at registrere disse henvendelser under betegnelsen ”henvendelser fra offentligheden” og har forsøgt at systematisere vores behandling af dem. Foreløbig har vi valgt at notere, hvem der henvender sig – og især hvilke handlinger vi vælger at sætte i gang som resultat af henvendelsen. I 2005 har vi modtaget i alt 26 sådanne henvendelser. De fleste henvendelser kommer fra professionelle (14).

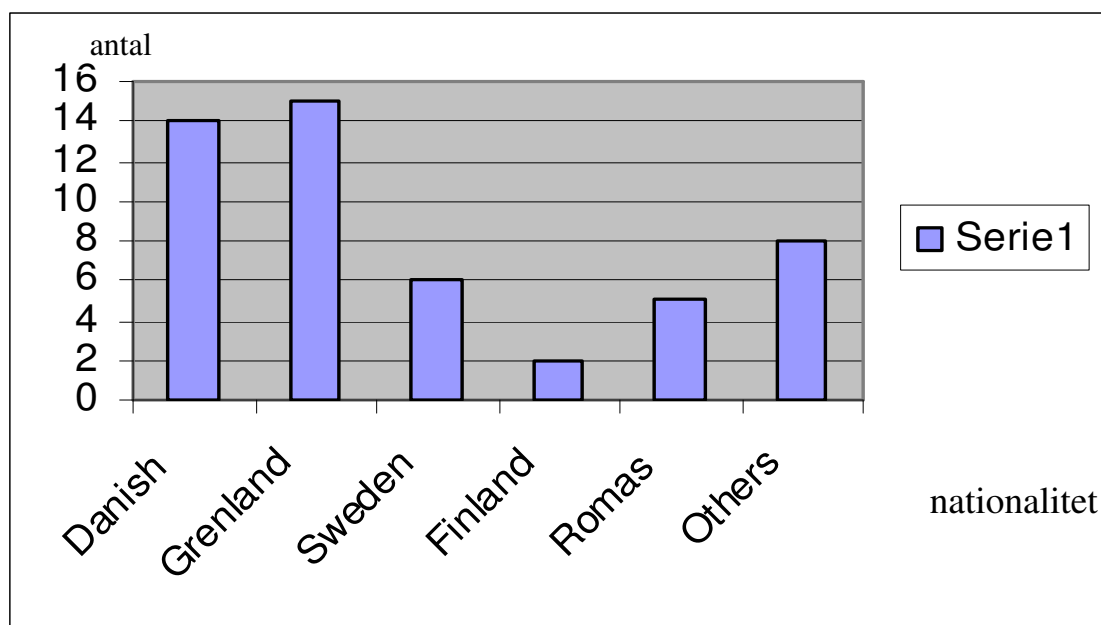
2.2 Den Mobile Café

Cafeen har i 2005 været ude 231 gange, hvilket svarer til, at der blev serveret ca. 11.500 portioner mad. Af de 231 gange var de 15 grill arrangementer i Ørstedsparken. Den sidste lørdag i maj stegte vi en hel pattedgris. Vi tændte grillen kl. 7 om morgenen og spiste ved 13 tiden, hvilket gav os masser af tid til kontakt og samvær med brugerne.

Julemiddagen var i år også speciel da vi af medicinalfirmaet Pfizers personale fik sponsoreret et musikorkester, så vi dansede rundt om bålet til sambarytmer.

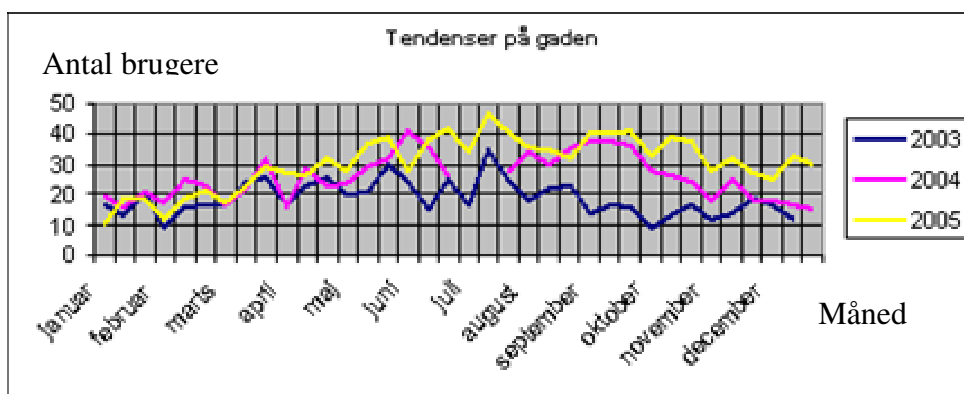
Som noget helt nyt afholdt vi grillarrangementer for posefolket. Det forgik i Østre anlæg, hvor vi samlede 5-7 posefolk til dejlig mad og hyggeligt samvær.

Vi har i årets løb set, at der er kommet flere nationaliteter på gaden. Her et eksempel på hvem vi mødte en tilfældig dag i november.

Som det fremgår, er der en del romaer, hvilket sandsynligvis har været et forbigående fænomen, De er her i hvert fald ikke vedvarende på gaden. Ud over det er der en rubrik med andre, hvilket fortrinsvis er folk fra Østeuropa, der er sværere at takle, da vi ikke kan kommunikere med dem. De siger bare "essen" eller "food" og er meget insisterende og desperate. De er virkelig sultne.

Tendenser på gaden:

(Kilde: Brian Sørensen)

Diagrammet viser, hvor mange brugere Den Mobile Café møder, inden den kører på Vesterbro (Maria Kirkeplads, Mændenes Hjem og Reden).

Vi kører ud med 45-50 portioner mad. Først kører vi i det indre København inkl. Østerport, Triangelen, af og til Nørrebro station, Christianshavns torv og Vesterbro torv.

Vi kører til Vesterbro til sidst, fordi vi her næsten altid får udsolgt, dvs. at hvis tallene herfra var indeholdt i diagrammet ville det blive en lige linie.

Hver måned er delt op i 3 perioder, 1-10, 11-20 og 20 og måneden ud. Inden for disse perioder er der så taget et gennemsnitstal for, hvor mange vi har mødt og det er det tal, der figurerer i diagrammet.

Perioderne er valgt sådan, fordi vi havde en klar fornemmelse af, at der er flest der får mad sidst på måneden og at kurven knækker omkring hver den første, flader ud fra 10-20. for derefter at stige igen.

Der er tydeligt, at der er langt flere på gaden om sommeren end om vinteren. Kurven er stødt stigende henover foråret, toppe i sommermånederne, for så igen falde i efteråret og året ud. Kurven knækker hver den første, altså der er flere, der får mad sidst end først på måneden. Desuden viser diagrammet, at der er flere i 2005 end i 2004 og flere i 2004 end i 2003, altså er tallene stigende hen over de 3 sidste år.

En dagbogsberetning fra de frivillige

3. oktober 2005: EN VIRKELIG GOD AFTEN!!

Ja, alt for løb virkelig fredeligt og hygsomt.

Vi tog os en meget hyggelig snak med U og M på Østerport.

Vi fandt en ældre herre på en bænk ved fælledparken, han hedder "Smukke" og bor lige overfor på Trianglen. Han var meget alene og var glad for at snakke med os. Han vil overveje at gå ned på Østerport.

På Rådhuspladsen var der virkelig mange sigøjnere. De var runde og glade og havde nok ikke så meget brug for vores mad som andre. Derfor vil jeg opfordre til ikke at køre derhen her det næste stykke tid, men i stedet køre ned af Strøget hvor J og N er. Vi gav N den sorte jakke og den klædte hende utrolig godt 😊

På Rådhuspladsen var der også en ældre mand, D, som meget inderligt ønsker sig et sted at bo. Jeg, Julie, lovede at sige det videre. Han er skallet og ser lidt barsk ud. Han er på Rådhuspladsen hver aften! Han taler fint dansk, men er ikke en indfødt...

J havde det rigtig godt og var nærmest snaksalig, havde syet sine bukser sammen med køkkenelastikker!! Det var utroligt at det kunne lade sig gøre.

Rullestegen var helt top, vi måtte til sidst skære stykkerne igennem så alle kunne få.

Mange Frivillige Hilsner

LørdagsLone og Julie

Vi har i 2005 afholdt 3 kursusdage om hjemløshed og psykiske sygdomme for de frivillige med 8 forskellige foredragsholdere. Desuden har der været afholdt 9 mandagsmøder med foredrag eller besøg på en hjemløseinstitution.

Sidst, men ikke mindst, afholdt vi i november en international minikonference om mobile enheder i socialt arbejde. Arbejdssproget var engelsk og konferencen var støttet økonomisk af den internationale fond Oak Foundation.

Formålet med konferencen var at samle europæiske socialarbejdere med erfaring i udgående arbejde for, at vi sammen kunne sætte fokus på forskellige etiske aspekter af udgående arbejde og på, hvordan arbejdet i dag udføres i en række udvalgte mobile enheder.

Vi havde ikke fokus på nogen speciel profession og deltagerne repræsenterede både professionelle og ikke-professionelle og de 35 deltagere repræsenterede både NGO'er og offentlige, kommunale og regionale institutioner. Der var deltagere fra: England, Norge, Ungarn, Italien, Frankrig, Belgien, Grækenland og Danmark.

Ved at introducere følgende temaer ville vi bevidstgøre socialarbejderne om specielle aspekter i deres arbejde. Samtidig ville vi gerne være med til at påvirke måden, hvorpå man udfører opsøgende arbejde i Europa:

- Hvordan er det at leve og modtage hjælp på gaden?
- Hvad sker der i mødet mellem klient og hjælper?
- Frivillige i udgående arbejde
- Frivilliges rolle og erfaringer
- Mobile enheder/udgående arbejde og tvang
- Forskellige europæiske modeller for udgående arbejde

2.3 KOM FORBI i Nakskov

KOM FORBI har nu eksisteret i cirka to år og selve klinikken har været åben siden 11. februar 2004. Efter opstartsfasen, som blev brugt på at kontakte målgruppen og samarbejdspartnere, er KOM FORBI nu kendt og bruges aktivt både af målgruppen og relevante parter i social- og sundhedsvæsnet.

Projektet, der havde til formål at have fokus på sundhed og etnicitet har vist i højere grad at skulle indeholde en social-faglig vinkel for at være attraktiv for målgruppen. Eller sagt på en anden måde, så har det ikke været muligt at adskille disse to faktorer.

Styregruppe

KOM FORBIs styregruppe har fra starten været tænkt som lokalt netværk og opbakning til sygeplejersken. Sammensætningen afspejler det lokalsamfund og de aktører, som KOM FORBI samarbejder med. Styregruppen har fungeret stabilt og støttende i forhold til mål og metoder i arbejdet. Styregruppen drøfter ligeledes KOM FORBIs fremtid.

Ansigtet bag KOM FORBI

KOM FORBI er i høj grad lig med projektets ankermand og sygeplejerske Hanne Foersom. Hanne har brugt tid på at blive kendt i målgruppen og på at invitere til samarbejde blandt områdets professionelle. Dette arbejde har været præget af utraditionelle metoder – der har været tale om at deltage i arrangementer, hvor målgruppen færdes fx deltagelse i lotto/andespil og besøg på væresteder, og det har været aktiv opsøgning af samarbejdspartnere (læger mv.) på deres adresser med præsentation af projektet og uddeling af foldere. Det er projekt UDENFORs indtryk, at dette er lykkedes og at der hersker respekt og velvilje omkring såvel person, som projekt.

I lighed med andre små projekter har Hanne Foersom skullet kæmpe alene – og nu hvor projektet kører, er hun i så høj en grad blevet lig KOM FORBI, at de frivillige hun søger at involvere, også skal tilkæmpe sig en plads i projektet – ikke fordi Hanne ikke giver plads og mulighed, men fordi hun i meget høj grad er KOM FORBI set med både samarbejdspartnere og brugernes øjne.

Det gælder KOM FORBI som resten af projekt UDENFORs underprojekter, at vi placerer os udenfor det offentlige system, men med samarbejde. I KOM FORBIs tilfælde er lokalet dog stillet til rådighed af Nakskov Kommune. Ligesom projekt UDENFORs andre projekter oplever KOM FORBI af og til frustration over ikke at råde over de midler, kommunen eller andre myndighedspersoner har, ligesom der til tider opstår en frustration over de vilkår, love og rammer disse (nødvendigvis) arbejder indenfor.

KOM FORBI har ikke løsningen på brugernes problemer, men projektet søger at være med til at sikre, at den enkelte bruger oplever at blive lyttet til eller evt. at få hjælp til at finde ud af regler, procedurer og klageveje. Det har ikke været ambitionen at skulle omgøre beslutninger truffet af de officielle systemer, men alene at være med til at sikre en fair behandling og en forklaring og uddybning af evt. uforståelige afgørelser.

Sygeplejefaglig baggrund

Det har formentlig både været en ulempe og en force, at KOM FORBI alene har en sygeplejerske ansat. En force fordi en sygeplejerske, som fagperson, udstråler faglighed og kompetence og er en, de fleste mennesker umiddelbart har tillid til.

Samtidig har det helt klart været en personlig frustration for sygeplejersken ikke at have et dybere kendskab til sociallovgivning. Paradoksalt nok er der dog formentlig også en fordel forbundet med dette; sygeplejersken har i de fleste tilfælde ikke vidst mere end brugeren og fokus i samarbejdet/samværet med brugere har været i fællesskab at få sat gang i en proces, der kunne føre til forklaring, større forståelse og evt. på længere sigt til ændring af den enkeltes situation.

Det har vist sig, at noget af det der efterspørges, er blot at være til stede, - at klinikken er åben – at man kan komme efter behov. Projektet er blevet fast stabilt holdepunkt for nogle få mennesker, der ikke selv har orket eller evnet at få en fair behandling i de danske hjælpesystemer. Som alle vores projekter har projekt KOM FORBI vist, at det ikke er effektivitet eller indflydelse på enkeltsager, brugerne efterspørger, men en medleven og en tilstedeværelse i brugerens glæder og sorger, der har været afgørende.

Projektets fremtid

Som de fleste andre fondsfinansierede projekter lever KOM FORBI en usikker tilværelse.

Projekt UDENFORs politik er at være med til at oprette, udvikle og drive nyskabende projekter og, når de er levedygtige, overdrage dem til andre relevante aktører.

I skrivende stund er der via Sygekassernes Helsefond bevilliget midler til at fortsætte driften i 2006 med henblik på efterfølgende at søge at overdrage projektet til Lollands nye storkommune.

Strategien for det kommende år må derfor være at videreudvikle de eksisterende aktiviteter samtidig med, at det vurderes, hvorvidt det er attraktivt - og hvorvidt der er mulighed – evt. via sygeplejerskens erfaring i hjemmeplejen - for at blive en del af kommunens tilbud efter 2006. Drøftelsen af disse udfordringer og muligheder vil fortsætte i KOM FORBIs styregruppe, der hidtil har været positiv overfor ideen om en forankring i kommunalt regi.

2.4 Forskning

En del af året 2005 har vi været uden forsker. Vi har brugt denne tænkepause til at gøre os *overvejelser* om, hvilke forskningsopgaver vi skulle lægge vægt på fremover: de overskuelige, mindre der alene beskæftiger sig med evalueringer af det praksisfelt, som vi i øvrigt arbejder i, større evaluerings- og udredningsopgaver i samarbejde med andre forskningsinstitutioner eller om vi skulle satse på større teoretiske forskningsopgaver inden for udstødelse og marginalisering. Og samtidig hvilke forskningsmetoder vi fandt bedst egnede til at indgå i vores rammer: fra rent kvalitativt analyserende over forskellige mellemformer til evidensbaseret forskning.

Men under alle omstændigheder er vi sikre på, at muligheden for at have forskning og praksis samlet i et hus er udviklende for begge parter, og gennem de muligheder for mangfoldighed i undervisnings-, uddannelses- og formidlingsvirksomhed, som det giver, kan denne sammenhæng mellem forskning og praksis være med til at fremme forståelsen mellem praktikere og forskere og klargøre nødvendigheden af begge i forhold til hinanden.

Aktiviteter:

I januar 2005 indgik projekt UDENFOR en aftale om at slutevaluere projektet "Omsorg på Hjul", der arbejder med socialt udstødte grupper i Ringkøbing Amt. Omsorg på Hjul var et samarbejdsprojekt mellem Blå Kors Danmark og KFUMs Sociale Arbejde i Danmark. Projektet blev støttet via tilskud fra Socialministeriet, som også finansierer evalueringen. Evalueringen var færdig og blev publiceret i maj måned.

Siden efteråret 2004 havde forskeren arbejdet med en analyse af projekt "Den Mobile Café". Arbejdet med beskrivelse af idé og metode i dette arbejde blev beskrevet i publikationen "The Mobile Café", der blev udgivet medio 2005. Publikationen er på engelsk.

Forskningsmedarbejderen har fungeret som vejleder for en studerende fra Sociologisk Institut, Københavns Universitet. Den studerende har været i projekt UDENFOR i perioden februar-juni 2005 og har bistået med evalueringen af "Omsorg på Hjul".

2.5 Internationalt samarbejde

I 2005 har vi lagt hovedvægten af vores samarbejde med tværeuropæiske organisationer i henholdsvis SMES-Europa og FEANTSA, mens vores deltagelse i MHE har været passiv.

Vi har været med til at oprette SMES for 5 år siden og har siden været medlem af bestyrelsen i SMES. Vi har desuden været aktivt involveret i de løbende projekter, SMES har været involveret i. I 2005 har det drejet sig om anden runde af ”Dignity & Health” som er et samarbejde mellem 10 øst- og vesteuropæiske lande. I 2005 var vi værter ved et seminar for deltagerne her i Danmark og vi deltog i tilsvarende seminarer i Bruxelles, Madrid, Rom og Paris samt i den afsluttende konference i Berlin, 6.-8. oktober 2005.

I FEANTSA er vi desværre kun ikke-stemmeberettiget medlem, da vi ikke er blevet vurderet som landsdækkende. Det betyder, at vi ikke helt har den indflydelse på arbejdet i organisationen, som vi kunne tænke os.

Vi deltog i FEANTSAs konference om hjemløshed i Paris d. 27. og 28. oktober 2005 og accepterede, at Preben Brandt blev udpeget til en arbejdsgruppe, som i det kommende år skal arbejde med ”participation”.

Udover arbejdet sammen med disse to formelle partnere har vi haft et tæt samarbejde med lokale og nationale enheder i Norge om udvikling af metoder i socialt arbejde med hjemløse. Vi har dels afholdt en række foredrag på konferencer dels modtaget gæster fra Oslo og fra Bergen her i Danmark.

Vi har haft gavn af den viden, vi har fået gennem den mere almene udveksling af viden på tværs af landene, men derudover har vi især i det forløbne år været opmærksomme på fire forhold:

I Norge har man på nationalt plan udarbejdet en handlingsplan for bekæmpelse af hjemløshed og i den opfordret de enkelte kommuner til at udarbejde lokale strategier for

indsatsen over for hjemløshed. Det har ført til en samlet fald i antallet af hjemløse (Man registrerer omfanget af hjemløshed gennem tælling).

Der er overalt i Europa en stor opmærksomhed på opsøgende arbejde og der udvikles projekter i stort set alle storbyer. Metoderne er forbavsende ens, trods oftest ukendskab til, hvad der foregår andre steder. Men der er alle steder en stor interesse for samarbejde, vidensudveksling og metodediskussioner, herunder etiske overvejelser.

Omfanget af udstødelse og hjemløshed blandt mennesker med anden etnisk baggrund er hastigt voksende. Flere steder udgør illegale indvandrere en betydelig andel af de hjemløse. Projekter og aktiviteter, der specielt rettes sig mod disse mennesker dukker op flere steder.

Brugerorganisering er under udvikling overalt i Europa. På dette område er det meget forskelligt, hvor langt man er nået.

2.6 Formidling og publikationer

Formidling:

Vi har afholdt:

10 informationsarrangementer om projekt UDENFOR

51 foredrag i Danmark, heraf 28 udenfor København v. Preben Brandt

8 foredrag i udlandet (Norge, Polen, Tyskland, Frankrig) v. Preben Brandt

8 undervisningssessioner v. andre medarbejdere

1 temadag for Diakonissestiftelsen

2 landsdækkende debatarrangementer om hjemløse og boliger ”Byen og de, der er anderledes (Horsens og København)

Vi har været:

Vært for et internationalt miniseminar om Mobile Units in social work (støttet af Oak Foundation)

Vært for europæiske socialarbejdere på 4-dages besøg i Danmark (i samarbejde m. SMES-Europa)

I løbet af året har vores ene socialpædagog desuden haft forløb med 10 sygeplejestuderende af hver en uges varighed. De studerende har i disse uger haft fokus på relationsarbejdet med posefolket.

Publikationer:

1) Preben Brandt: **“Misbrug af rusmidler set fra en social synsvinkel”**. Overblik – Læge-Helse, nr. 2. februar 2005

2) Preben Brandt: **“Vi er solidariske med dem, der ligner os selv”**. Det hele liv, FTF. Maj 2005

3) Preben Brandt: **“Faglighed er godt – men ikke godt nok”**. Samvirkende Menighedsplejer: Sammen Nr. 2. Maj 2005,

4) Preben Brandt: **“Socialt udsatte – fjernt fra velfærden”**. Folkevirke, nr. 2. Maj 2005

5) Preben Brandt: **“Manden i parken”**. Psykiatri-Information nr. 2. Maj 2005

6) Preben Brandt: **“Byen og de, der er anderledes”**. Projekt UDENFOR. Juni 2005

7) Preben Brandt: **“Sund fornuft, fornemmelser og viden – i socialt arbejde”**. NC2/SFI web. September 2005

8) Preben Brandt: **“Afslag fra livet”**, LederForum nr. 15. oktober 2005

9) Preben Brandt: **”Changing approaches to street homelessness in Denmark”**. Homelessness in Europe, FEANTSA Magazine. November 2005

1) Charlotte Siiger: **”The Mobile Café A provider of care and contact to the homeless on the streets of Copenhagen”**. Projekt UDENFOR 2005

2) Charlotte Siiger: **”Evalueringsrapport Omsorg på Hjul i Ringkøbing Amt”** projekt UDENFOR 2005

Det har ikke været muligt at afsætte tid og ressourcer til udvikling af hjemmeside og det digitale bibliotek MARGIN. Vi har oplevet, at studerende er meget interesserede i biblioteket, hvilket bestyrker os i, at en modernisering og en mere målrettet markedsføring af biblioteket vil føre til flere besøg blandt studerende, forskere og socialarbejdere.

Projekt UDENFOR har været omtalt i 16 avisartikler i årets løb, heraf de 11 i københavnske dagblade og 5 gange i provinsblade.

3. Hvad sker der omkring os

Psykisk syge hjemløse

Vi har beskæftiget os med psykisk syge, der lever på gaden konstant siden etableringen af projekt UDENFOR og har gennem årene ikke set væsentlige forandringer i gruppens størrelse, deres forhold og den indsats, der ydes fra behandlingssystemets side. I København anslår vi, at der konstant lever mellem 30 og 50 personer med en svær psykisk lidelse på gaden.

Der er i såvel København som i resten af landet en nogenlunde konstant tilgang af nye ”posefolk” som vi har benævnt dem og en nogenlunde lige så stor afgang i hvert fald i København.

Udover vores direkte og metodiske indsats kender vi kun Århus Amts tilbud ”Midtbyen”, der yder den samme service. Men det betyder ikke, at der ikke lever en psykisk syg ”på gaden” andre steder i landet. Som regel er der ingen, udover familien eller mennesker, der tilfældigt bor i nærheden, der reagerer på en psykisk syg, der slår sig ned i en selvbygget hytte, i en skov eller på et andet lidt afsides sted.

Der er også udgående socialt arbejde i andre af de større byer, men som regel hører man det synspunkt, at hjælpesystemerne, først og fremmest psykiatrien, ikke kan eller ikke bør blande sig af juridiske eller etiske grunde.

Det synspunkt er efter vores mening helt forkert. Ikke at gøre noget er et svigt. Og der er muligheder for at yde en indsats – også med de metoder, der er prøvede og med brug af den gældende sociale og særlige psykiatriske lovgivning. En eventuel indførelse af mulighed for ambulans tvangsbehandling vil næppe ændre meget på denne gruppe menneskers situation.

Hvad angår yngre psykisk syge med tunge sociale problemer og eventuelt misbrug, er der tydeligt sket en forbedring af deres levevilkår, i hvert fald hvad angår bolig. Når disse personer mødes på gaden som hjemløse er det oftest personer, med meget diskrete tegn på sindslidelse. Der er ingen tvivl om, at oprettelse af varige botilbud til diagnosticerede sindslidende med sociale problemer og misbrug har givet denne gruppe en reel mulighed for at komme væk fra gaden.

Gadens folk

I de store byer bliver mennesker, der holder til på gaden, (hvoraf mange også i perioder veksler mellem at bo hos venner eller på herberger overnatter på gaden) stadig mere synlige. Dermed være ikke sagt, at der er tale om et voksende antal. Det ved vi faktisk ikke noget om. Det kan undre os, at man ikke har iværksat tælling af mennesker, der lever som hjemløse, men nøjes med – og tror at det er tilstrækkeligt – at registrere antallet af brugere på botilbud for hjemløse. Andre steder i Europa, som fx England og Norge, har man systematiske tællinger som gennemføres, så den enkelte kommune må forholde sig til og også får et overblik over antallet af hjemløse netop hos dem. Det er vel den eneste måde at måle om den indsats mod hjemløshed, som alle må være interesseret i gennemføres, også lykkes.

Det er dog ikke alene antallet, vi finder er vigtigt at kende. For at sikre tilstrækkelige indsatser må man af gode grunde kende forholdene for mennesker, der er hjemløse. Vi ser ikke lige i disse år nogen særlig forandring i de basale levevilkår hos gadens hjemløse. Det vil sige bortset fra ældre sindslidende er det stadig det almindelige, at mennesker, der havner på gaden meget oftere end gennemsnitsborgeren, har haft svære opvækstforhold, har en relativ dårlig uddannelsesmæssig baggrund og dermed vanskeligheder med at leve op til kravene i det moderne samfund. Ligesådan ser vi heller ikke nogen tendens til, at denne faktor i særlig grad tages med i betragtning ved indsatser eller for den sags skyld ved de sociale undersøgelser der foretages for at sikre bedre viden og dermed grundlag for at forbedre indsatsen.

Det at man møder hjemløse på gaden hænger (endnu?) altovervejende og først og fremmest sammen med psykosociale forhold og ikke med økonomisk fattigdom. Vi ser ingen familier, men derimod flere og flere med indvandrebaggrund.

Men i forbindelse med det hastigt voksende antal udsættelser af boligen ved fogedens hjælp, (fra ca. 2900 udsættelser i 2002 til ca. 3800 udsættelser i 2004), vil det ikke kunne udelukkes, hvis denne udvikling ikke vendes, at flere vil blive gadehjemløse på grund af fattigdom og at der også ville kunne ses familier på gaden.

Og endelig kan vi ikke udelukke, at økonomiske forhold kan spille ind i den specielle form, at flere illegale indvandrere, der ingen økonomiske midler har, overlever skjult på gaden. Men det er først og fremmest en fornemmelse vi har, at vi møder mennesker i Københavns gader med denne baggrund. Modsat for bare et par år siden, hvor vi ingen så.

Tiggeri

I 2002 udgav projekt UDENFOR to rapporter om tiggeri. Det blev heri fremhævet, at tiggeri udover den rent sociale dimension også måtte ses, som et kulturelt fænomen, som er betinget af hvordan man indretter sig og lever i en moderne by. Eller sagt med andre ord, vi anså tiggeri, lige som synligheden af hjemløshed som mål på kraften i udstøelsesprocesserne. Gennem de år der er gået siden 2002 er tiggeriet ikke bare blevet mere synligt og vedholdende i centrum af byerne, men har også i de store byer spredt sig fra centrum udad. En tigger med et skilt foran et indkøbscenter er ikke længer nogen sjældenhed. Den tigger, var der ikke for 5 år siden. Når vi bevæger os ud i Europa ser vi også at tiggeriet bliver mere kontant. Som i Prag, hvor man lægger sig på knæ i en meget ydmygende stilling eller i Paris, hvor man stiller sig op foran bilerne i bilkøerne og først flytter sig, når der reageres inde fra bilen.

4. Planer for 2006

Fortsat udvikling af vores udgående arbejde

Udgående og opsøgende arbejde bliver mere om mere almindeligt i socialt arbejde i hele Europa, og der udvikles nye metoder i dette arbejde. Projekt UDENFOR mener, at det er vigtigt at deltage aktivt og meningsdannende i dette arbejde. Vi har i 2004 og 2005 arbejdet med 10 forskellige europæiske lande og har blandt andet haft fokus på de Nationale Handleplaner og i tiltrædelseslandene på det, der hedder Joint Inclusion Memorandums og har herigennem set, hvordan det er muligt at hente inspiration både til det konkrete arbejde, men også til læring om NGO'ers muligheder for påvirkning nationalt. I 2006 vil vi fortsætte denne udveksling og vil på konkret niveau modtage udenlandske socialarbejdere på længere udvekslingsbesøg i København.

I 2006 vil vi også videreudvikle specielle sociale arrangementer for hjemløse, der indgår i Posefolksprojektet, som vi har modtaget midler til via § 115-puljen.

Early warning

Vores europæiske netværk vil også gøre det muligt for os som NGO at være med til at forudse de nye trends i eksklusion, hjemløshed og ikke mindst på forebyggelsesområdet, som i Danmark jo, hvad angår hjemløshed ikke er udviklet i særlig grad.

Vi har bl.a. set eksempler på social/sundheds-projekter for illegale indvandrere, der afspejler den europæiske virkelighed – at vi på trods af, at man på den ene side begrænser indvandring kraftigt, også ønsker at udvise simpel medmenneskelighed og omsorg.

På det praktiske niveau

Vi vil fortsætte med de konkrete eksisterende (under)projekter: ”gadeplansarbejde”, ”forskning”, ”formidling” og ”tværeuropæisk samarbejde”, som vi allerede har indbygget i projekt UDENFOR med de ændringer i aktiviteterne, som er beskrevet nedenfor og derudover supplere med et formaliseret projekt til sikring af ”information”.

Eksperimenterende gadeplansprojekter

To projekter forbliver uændrede: ”Posefolket” og ”Den Mobile Café”
Et projekt skal afsluttes senest i begyndelsen af 2007: ”KOM FORBI”

Et projekt er under udvikling: i 2006 sætter vi med et nyt underprojekt fokus på, hvordan man kan forbedre kommunikationen mellem indlagte stofmisbrugere og sundhedspersonalet på somatiske afdelinger. (se projektbeskrivelse på www.udenfor.dk)

Forskning

Der ansættes en forskningsmedarbejder.

Der bliver i året igangsat et videnskabeligt forskningsprojekt (med internationalt perspektiv).

Forskningen må gerne være teoretisk, men skal samtidig være konkret og praksisrelateret.

Udlån af plads til studerende, der skriver opgaver fortsætter og lægges tæt på såvel forsker som informationsmedarbejder, der sikrer, at der sker en vis integration af de studerende og deres tanker og viden.

Information

Der bliver ansat en informationsmedarbejder

Informationsmedarbejderen skal sikre, at der fra projekt UDENFOR udgår aktive socialpolitiske debatoplæg.

Man kunne forestille sig, at informationsaktiviteten, som et af sine områder, vil have fokus på afdækning og formidling/dokumentation af udstødende faktorer fx i forhold til lovgivning og at det formidles på jordnært niveau – enten via hjemmeside, årsrapport, læserbreve eller undervisning og foredrag.

Vi kan også yderligere vægte kritikken og analyserne af, hvordan sociale opgaver over for udstødte og hjemløse løses, og gøre det til et tema i vores formidling.

Formidling

Foredrags- og undervisningsstrategier fortsætter såvel med udgående aktiviteter som i huset.

Den formelle funktion som praktiksted, hvad enten det er kortvarige praktikker eller længerevarende, fortsætter.

Projekt UDENFOR arrangerer 1 - 2 seminarer/konferencer i løbet af år 2006.

MARGIN og hjemmesiden www.udenfor.dk udbygges og suppleres eventuelt med et elektronisk tidsskrift og diskussionsplatform. Der skal aktivt gøres opmærksom på

MARGIN og hjemmesiden i en målrettet markedsføring og der skal fyldes langt mere materiale på siden. Der skal mod årets afslutning tages stilling til om mål, der drejer sig om

antal publikationer, brugeregnethed og brugerinteresse samt udviklingsmuligheder, kan anses for opfyldt og derefter om der fortsat skal investeres i siden, eller om MARGIN skal lukkes.

Samtidig skal vores egentlige hjemmeside undergå en fornyelse på basis af overvejelser om hvad den skal indeholde og hvordan den tænkes brugt.

Der skal udgives mindst 3 publikationer: artikler, småskrifter eller bøger.

Der skal gøres overvejelser om en bedre udnyttelse af vores forlagsvirksomhed.

Tværeuropæisk samarbejde

Vi skal fortsat være involveret i samarbejde med SMES, FENTSA og MHE med hovedvægt på FEANTSA for indsamling og videregivelse af viden og SMES for tværeuropæisk netværksvedligeholdelse.

Der skal sættes gang i udvekslingsarbejde, således at vi i hvert fald har haft én gadeplansarbejder her og haft én af vore ude.

På det administrative niveau.

Der bliver ansat en sekretær, som får ansvar for den primære telefoniske kontakt ind i huset. Sekretæren vil sikre en fast åbningstid og betjening i sekretariatet.

5. Bestyrelse og medarbejdere 2005

Bestyrelse:

Preben Brandt (formand pr. 1.10.2005)

Jens Elbirk

Henrik Sælan

Kaja Neumann

Nanna Walther

Mette Thorvildsen

Jan Bartholomæussen

Lis Adamsen

Medarbejdere:

Preben Brandt (Projektleder indtil 1.10.05. Derefter særlige konsulentfunktioner)

Ninna Hoegh (sekretariatschef)

Hans Sørensen (pædagog, gadeplansmedarbejder)

Marie Olesen (pædagog, gadeplansmedarbejder)

Brian Sørensen (frivilligkoordinator, gadeplansmedarbejder)

Hanne Foersom (sygeplejerske i Kom Forbi)

Charlotte Siiger (antropolog, forskningsmedarbejder)

Abdul Rezaq (alt-mulig mand)

Naresh Kumar (jobtræning)

Nirosa Maj Kruse (pædagogpraktikant)

Lene Glaser (pædagogpraktikant)

Per Lorang (projektmedarbejder vedr. debatarrangementer)

Mikkel Amby (militærnægter)

Herudover er der knyttet ca. 30 frivillige til Den Mobile Café

6. Modtaget støtte

Projekt UDENFOR har i 2005 modtaget støttet fra følgende:

Direktør Henry Jørgensen & hustru Rigmor Jørgensens Fond

Familiefonden af den 1. oktober 1975

Forlaget Aktuelle Bøgers Fond

Fonden Realdania

Kjøbenhavns Understøttelsesforenings Legatfond

Nakskov Kommune

Oak Foundation

Pfizer A/S

Satspuljen

Sygekassernes Helsefond

Tilskud til udd. og kurser for frivillig (Socialministeriet)

§ 115-puljen

Horsens og Københavns kommuner har desuden støttet debatarrangementerne ”Byen og de, der er anderledes”.

Derudover har vi modtaget pengegaver og støtte fra en række privatpersoner samt fødevarer, tøj og konserver fra en lang række privatpersoner og virksomheder.

Vi vil gerne benytte denne lejlighed til at takke samtlige samarbejdsparter, sponsorer og bevillingsgivere.

7. Resultatopgørelse og balance

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2005

Resultatopgørelse	(t.kr.)
Bevillinger	4.626
Ændring i hensatte indtægter	6
Øvrige indtægter	<u>-</u>
Bruttoresultat	4.632
Direkte projektomkostninger	617
Personaleomkostninger	3.009
Lokaleomkostninger	381
Administrationsomkostninger	565
Autodriftsomkostninger	<u>253</u>
Udgifter i alt	4.825
Afskrivninger	75
Resultat før renter	(268)
Renter, netto	<u>17</u>
Årets resultat	(251)

Balance

31. december 2005

Aktiver	(t.kr.)
Omsætningsaktiver	
Likvid beholdning	1.063
Debitorer	-
Anlægsaktiver	<u>231</u>
Aktiver i alt	1.294
Passiver	
Egenkapital	
Fondskapital	50
Overført fra tidligere år	926
Årets resultat	<u>(251)</u>
Egenkapital i alt	725
Henlæggelser	-
Kortfristet gæld	
Feriepengeforpligtelse	318
Diverse kreditorer	170
Skyldig A-skat mv.	<u>81</u>
Kortfristet gæld i alt	569
Passiver i alt	1.294

8. English summary

Summary:

2005 was the 9th year for project UDENFOR. We are working within a framework of 4-year funding periods, and as 2005 would be the end of our state funded period, we spent much of the year working on the next four year-work plan. This plan had been completed - and was adopted - by mid-2005 by the Board.

Based on the experience and knowledge we are getting through our street work activities, we feel certain that there is a continued need to focus on the special type of marginalisation in society that leads to homelessness and a life in the streets. It has therefore been an important task for us to be able to ensure that project UDENFOR will continue to receive the necessary funding for its activities. We are happy to announce that we succeeded in getting new appropriation funding from the state for another four years, securing our work till the end of 2009.

A lot of effort was put into socio-psychiatric street work activities in Copenhagen, both in terms of case-by-case assistance to emotionally disturbed individuals, who are living in the streets, and through our mobile café. We also worked hard on a health project in the Southern part of Denmark, and on a number of lectures and training activities in both Denmark and abroad. In addition we were also involved in a cross-European knowledge-sharing project together with SMES-Europa.

Our efforts continued to be centred around active and practical street work with homeless individuals where ever we found them, as well as arranging training courses in our working methods. However, the knowledge and information we endeavoured to present also sought to include theoretical considerations on the conflict that exists between those who have become completely marginalised and the official social security system and the offers it provides – conflicts of which some are very visible in our society today and others are emerging.

Did we succeed? We tried to find an answer to that question through an evaluation of project UDENFOR.

This evaluation comments on both our information efforts and our street work activities. *”through their efforts to accomplish both practical street work and research,” project UDENFOR” is considered a potential asset to the social sciences through their contributions of important knowledge within the social field; however: the organisation should specify their targets concerning their information activities in more detail, for instance through a series of ‘working papers’.*

In 2005, we considered in depth whether our activities needed to be extended into other areas. However, we found that there are no other activities in Copenhagen that give the same targeted offer for the particular group of individuals who are living in the streets as a consequence of their severe emotional disorders, just as no other organisations offer free food in combination with social contact in the streets.

In 2005, we also had some 30 volunteers working in the mobile café. Many of them had been there from the beginning, and the majority of them were active in the project for long periods. These volunteers constitute the direct contact with the users of the mobile café, and they have been making many contacts which have been the first step towards change for some of the users who have been abandoned by the official system.

Under the heading 'Visions and Reality, Plans for 2005 in our last annual report, we described different areas that we believed would require our special attention.

One of those areas was a need to establish a broader basis of professions in our street work activities. While we were not able to get the necessary funding to employ more people, we found other solutions through good contacts and cooperation agreements with public schemes both in general and on a case-by-case level.

Another area was to combine the projects. However, following structural changes in the project organisation resulting in a strong administrative management, we did not think it a good idea to place our new manager in responsibility for practical issues. We believe it will be desirable both from a practical but also a budget point of view to continue with as many different projects as possible.

We also wrote that we wanted to include other conditions than just the socio- and health related aspects for the individual. In 2005, we were involved in both a film co-production and the publishing of a book on city culture. We also arranged two theme days about the city and 'those who are different'. This work was done in cooperation with the municipalities of both Horsens, in the Western part of Denmark, and Copenhagen, and with the participation of an impressive number of specialists within the field. We also held an international theme day on fieldwork methods.

2005 facts and figures:

- We were in contact with some 200 homeless, who were living in the streets and who had only little contact with the official social security system. Most of them live in the Copenhagen area. In most cases, we were able to maintain contact with these individuals for long periods, and our efforts led to significant changes for many of them.
- In addition we offered trainee services and education in this field to 10 students.
- We gave around 100 teaching sessions in different parts of Denmark and 10 sessions abroad.
- We arranged 2 national and 2 international seminars, and participated in an international project together with SMES-Europa.
- We published two books and co-produced a DVD film. Furthermore we wrote eight articles which were published in various Danish and foreign scientific journals.